

אימון, העצמה וחינוך ילדים

הרב מוטי זולברג

יועץ חינוכי מוסמך, מדריך כשורי חיים ומוגנות
מחבר הספר "דע לך בני"

פרשת וישלח

דינה יוצאת מביתה, והתורה מזכירה שהיה זה 'לראות בבנות הארץ'; היא נזהרת לא להסתובב במקומות שמשוטטים בהם אינשי דלא מעלי, והנה נטפל אליה שכם.

כמו בימים ההם כן גם בזמן הזה - ישנו שכם, ישנה דינה וישנה שרה ורבקה.

שרה מתודרכת: "אמרי נא אחותי את!" אם תתרגש סכנה חלילה, תגידי שאת אחותי, וליתר ביטחון היא מוחבאת בתיבה. ציווי ה"אימרי נא..." שעלינו לצוות את ילדינו כולל בתוכו את המסר החשוב על כך שכשם שבתוך סלסלת תפוחים יפים לא מן הנמנע לגלות תפוח הרקוב לגמרי מבפנים אף שמבחוץ הוא נראה יפה ועסיסי, כך לא מן הנמנע לראות אדם בעל חזות ירא שמים בתכלית, צדיק אמיתי, אך יצר הרע גבר עליו והוא רקוב לגמרי מבפנים מבחינה רוחנית (מחלה, סטייה וכיו"ב ואכמ"ל). ריקבון זה לא תמיד שמור לבעליו בלבד ופעמים שהוא פורץ החוצה והוא יכול להתפרץ גם כלפי ילד צדיק כמור. זה יכול להיות מכשיר לא ראוי שיש בידיו או דברים מקולקלים אחרים הטמונים בו ואתה עליך לדעת שישנם כאלו בינינו ועליך להשמר מאוד, לכן לעולם לא תלך אחר אדם המבקש ממך לבא עמו לביתו או לכל מקום שיהיה, לפני שאתה שואל את אבא או אמא - גם אם זה אדם שאתה מכיר כמו השכן וכדו'. זו לא בושה לומר: "אני צריך להודיע לאבא / אמא לפני שאני בא לעזור לך! - עצם אמירה זו יש בה כדי להרתיע ולהבריא שכם פוטנציאלי.

במידה וחלילה מתרגשת תאונה רוחנית ונתקלת בתפוח רקוב שכזה, ה"אימרי נא..." של אותה שעה הם שלושה: א. לצעוק. תצעק עליו, אל תפחד! אתה תצעק, הוא יבהל ואתה תינצל. ב. לברוח. עליך לברוח באופן מייד ומהמלט על נפשך, [לא לקפוא על המקום כפי שטבע האדם נוטה כאשר הוא מבין שמהו מאוד לא נכון קורה כעת, ומחמת התדהמה או הפחד הוא קופא על מקומו] ג. לספר. בשום אופן לא לשמור זאת בפנים. יהיה אשר יהיה, עליך לספר למבוגר אחראי - עד שיאמינו לך. [פעמים שהסיפור נשמע הזוי או מסיבות אחרות - המבוגר לא מקבל את דברי הילד, עליו לא להתייאש ולנדנד עד שימצא מבוגר קרוב שיאמין ויטפל].

הנסיון מראה שילד שהוכן כראוי ונתקל בשכם שכזה, הגיב באופן נכון וניצל. לעומתו אלו שלא, היה ברור להם שאותו פלוני מבין ויודע מה עושה בודאי יותר טוב ממני ובהרבה פעמים התהלכו שנים רבות בתחושת אשם והלקאה עצמית והנזקים חמורים וקשים.

חובתנו כהורים לספק להם מוגנות זו מבעוד מועד. נעשה אנו ונפעל ככל שידנו מגעת ואף הקב"ה יצוה לנו את מלאכיו להגנת ושמירת צאצאינו למען ייטב להם בעבורנו וחייתה נפשם-בגללנו.

הלמאן כקר סבנת מוכנות לילדיך ותלמידיך?

mottizol@gmail.com

054-5773002